

«Ο Θεός έσχισε το χειρόγραφο του χρέους»

Ορθοδοξία / Θεία Λατρεία

Μιχάλης Κουτσός, Φιλολόγος – Συγγραφέας

ΣΤΑΣΙΣ Δ΄

Η Θεοτόκος τείχος για όσους προστρέχουν σε αυτή

Τείχος εἶ τῶν Παρθένων, Θεοτόκε Παρθένε,

καί πάντων τῶ νείς σέ προστρέχόντων,

ὁ γάρ τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς, κατεσκεύασέ σε Ποιητής, Ἄχραντε,

οἰκήσας ἐν τῇ μήτρα σου καί πάντα σοί προσφωνεῖν διδάξας.

Ερμηνεία

Το ποιο νόημα δίνει στο «Τείχος εἶ τῶν Παρθένων» το εξάγουμε από τον δεύτερο στίχο. Όσοι προστρέχουν στην Παναγία, αυτοί την έχουν ως τείχος για κάθε είδους επίθεση και ιδιαίτερα του Πονηρού. Πολύ περισσότερη προστασία θέλουν οι Παρθένες, για να κρατήσουν την παρθενία τους, γι' αυτό και ο υμνωδός φέρνει ως

παράδειγμα την Παναγία Παρθένο, που κράτησε τόση αγνότητα, ώστε να μπορέσει να κατοικήσει μέσα στην μήτρα της ο Πάναγνος και Αναμάρτητος Θεός. Κι αυτό η Παναγία το οφείλει στον πλάστη και δημιουργό της, τον Θεό, τον ποιητή του ουρανού και της γης. Ο ίδιος ο Κύριος μας δίδαξε να προσφωνούμε την Παναγία με τα παρακάτω λόγια:

*Χαῖρε, ἡ στήλη τῆς παρθενίας.
χαῖρε, ἡ πύλη τῆς σωτηρίας.*

Ερμηνεία

Πέρα από τα ομοιοτέλευτα « ἡ στήλη- ἡ πύλη, τῆς παρθενίας - τῆς σωτηρίας» οι αναφορές δεν είναι άσχετες μεταξύ τους. Η στήλη της παρθενίας, δηλαδή η σταθερή και ακλόνητη παρθενία, έφερε την σωτηρία όχι μόνο στον εαυτό της αλλά και στους άλλους, κι έτσι δεν σώθηκε μόνο η ίδια αλλά έγινε και η πύλη, από όπου περνούν όσοι επιδιώκουν την σωτηρία.

Χαῖρε, ἀρχηγέ νοητῆς ἀναπλάσεως.

χαῖρε, χορηγέ θεϊκῆς ἀγαθότητος.

Ερμηνεία

Η Παναγία μας είναι η πρώτη που δέχτηκε στο πνεύμα της την ανάπλαση, που υποσχέθηκε ο Θεός στους Πρωτοπλάστους, μιας ανάπλασης νοητής - πνευματικής και γι' αυτό έγινε και ο αρχηγός αυτής της πνευματικής ανάπλασης. Η ανάπλαση ήταν αυτή που έφερε την αγαθότητα στον Παναγία, μια αγαθότητα όχι ανθρώπινης αλλά θεϊκής. Γι' αυτό και η Παναγία μπορεί να χορηγήσει και σε όλους τους πιστούς αυτήν την αγαθότητα, την οποία πρώτη αυτή την έκανε βίωμά της.

*Χαῖρε, σύ γάρ ἀνεγέννησας τούς συλληφθέντας αἰσχυῶς.
χαῖρε, σύ γάρ ἐνουθέτησας τούς συληθέντας τόν νοῦν,*

Ερμηνεία

Οι «συλληφθέντες αίσχρῶς» είναι αυτοί που γεννήθηκαν μέσα στο προπατορικό αμάρτημα, οι οποίοι όμως χάρη στην Παναγία μπορούν να αναγεννηθούν, όπως αυτή, και να αποκτήσουν την νέα φύση, την αναγεννημένη από Υιό της και Λόγο του Θεού. Αυτοί δεν έχασαν μόνο την αγνότητά τους αλλά και το μυαλό τους, με αποτέλεσμα να κάνουν πράγματα που τους απομάκρυναν από τον Ζωοδότη Θεό. Αυτούς, λοιπόν, που έχασαν το μυαλό τους, που δεν έχουν τον κοινό νουν, η Παναγία μπορεί να τους νουθετήσει με το παράδειγμα της, με την ζωή της και να τους φέρει και πάλι στον ίσιο δρόμο.

*Χαῖρε, ἡ τόν φθορέα τῶν φρενῶν καταργοῦσα.
χαῖρε, ἡ τόν σπορέα τῆς ἀγνεῖας τεκοῦσα.*

Ερμηνεία

Σημειώνουμε και πάλι την συνήχηση «φθορέα - σπορέα» και τα ομοιτέλευτα «καταργοῦσα- τεκοῦσα» και στεκόμαστε «στόν φθορέα τῶν φρενῶν» που δεν είναι άλλος από τον Διάβολο. Αυτός διαφθείρει πρώτα τις φρένες - τα μυαλά των

ανθρώπων και ύστερα και το σώμα τους. Η Παναγία είναι αυτή που γέννησε αυτόν που κατάργησε τον φθορέα – φονιά. Η Παναγία γέννησε «ασπόρως» τον σπορέα της αγνείας, που δεν είναι άλλος από τον Χριστό, από τον οποίο προέρχεται κάθε αγνός και κάθε ωραίος καρπός.

*Χαῖρε, παστάς ἀσπόρου νυμφεύσεως.
χαῖρε, πιστούς Κυρίῳ ἀρμόζουσα,*

Ερμηνεία

Εδώ συνήχηση έχουμε μόνο στο «*παστάς – πιστούς*» αλλά και τα νοήματα δεν είναι άσχετα μεταξύ τους. Αυτή που μπήκε σε νυμφική παστάδα αλλά είχε άσπορη σύλληψη, δηλαδή δεν ήρθε σε επαφή με άνδρα, φέρνει τώρα σε επαφή όλους τους πιστούς με τον Κύριο και κάνει κάθε πιστό νύμφη του Χριστού με μια σχέση αρμονίας, αγάπης και λατρείας.

*Χαῖρε, καλή κουροτρόφε παρθένων.
χαῖρε, ψυχῶν νυμφοστόλε ἀγίων,
Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.*

Σχόλιο

«*Κουροτρόφος*» είναι αυτή που ανατρέφει κόρες παρθένες. Μια τέτοια καλή κουροτρόφος είναι και η Παναγία, την παρθενία της οποίας μιμούνται όχι μόνο οι μοναχές αλλά και οι μοναχοί του Αγίου Όρους, στο περιβόλι της Παναγιάς. Οι ψυχές των αγίων είναι νυμφοστολισμένες από την Παναγία με το πέπλο της παρθενίας και της αγνότητας. Ας χαιρετήσουμε λοιπόν και για μια ακόμη την Παναγία ως «*Νύμφη ἀνύμφευτε*», γιατί της αξίζει με την αγνή ζωή που έκανε.

Ἄπειροι οἱ ὕμνοι γιὰ τὶς ἀπειρὲς δωρεές τοῦ Θεοῦ

Ὑμνος ἅπας ἠττάται συνεκτείνεσθαι σπεύδων,

τῷ πλήθει τῶν πολλῶν οἰκτιρμῶν σου,

ἰσαρίθμους γάρ τῆ ψάμμω ὡδάς,

ἂν προσφέρωμέν σοί, Βασιλεῦ ἅγιε,

οὐδέν τελοῦμεν ἄξιον, ὧν δέδωκας ἡμῖν,

τοῖς σοί βοῶσιν, Ἀλληλούϊα.

Ερμηνεία

Ο υμνογράφος πλησιάζοντας προς το τέλος του ύμνου και κάνοντας έναν μικρό απολογισμό βρίσκει ότι δεν υπάρχει ύμνος που να είναι αντάξιος των δωρεών του Θεού, οι οποίες εκδηλώνονται με τους πολλούς οικτιρμούς που δείχνει ο Θεός απέναντι στον δυστυχημένο άνθρωπο. Και κάνει μια παρομοίωση για να δείξει αυτήν την ανισότητα. Ας υποθέσουμε ότι κάνουμε ύμνους τόσους, όσοι είναι οι κόκκοι της άμμου, και πάλι δεν θα μπορέσουμε να κάνουμε κάτι αντάξιο με αυτά που μας έδωσε ο Θεός. Δεν μένει λοιπόν τίποτε άλλο από το να φωνάξουμε και πάλι « Ἀλληλούϊα», δηλαδή Δόξα σοι ο Θεός.

Η Θεοτόκος Παρθένος φωτοδόχος λαμπάδα

Φωτοδόχον λαμπάδα, τοῖς ἐνσκότει φανεῖσαν

ὀρῶμεν τὴν ἁγίαν Παρθένον, τό γάρ ἄϋλον ἄπτουσα φῶς,

ὀδηγεῖ πρός γνῶσιν θεϊκὴν ἅπαντας,

αὐγῆ τόν νοῦν φωτίζουσα, κραυγῆ δέ τιμωμένη ταῦτα.

Ερμηνεία

Η Παναγία μας φάνηκε σαν φωτεινή λαμπάδα, σε μας που ζούσαμε στο σκοτάδι της αμάθειας. Η φωτεινή αυτή λαμπάδα άναψε το άυλο φως, δηλαδή το θεϊκό, και μας οδηγεί στη γνώση την θεϊκή. Η αυγή που ήρθε με την Παναγία φωτίζει όλη την κτίση πρωτίστως όπως και το νου μας. Γι' αυτό ας την τιμήσουμε με το να της φωνάξουμε τα παρακάτω:

Χαῖρε, ἀκτίς νοητοῦ Ἡλίου,

χαῖρε, βολίς τοῦ ἀδύτου φέγγους.

Ερμηνεία

Ο νοητός Ἡλιος της δικαιοσύνης, όπως ψάλλουμε τα Χριστούγεννα, είναι ο Χριστός και η Παναγία είναι μια ακτίνα του. Η ακτίνα αυτή δεν είναι μια απλή ακτίνα του ηλίου αλλά είναι μια βολίδα «τοῦ ἀδύτου φέγγους», δηλαδή του θεϊκού φέγγους που δεν δύει ποτέ. Η Παναγία είτε ακτίνα του νοητού Ηλίου είτε βολίδα του αδύτου φέγγους φωτίζει τους ανθρώπους με το φως του Χριστού κι έτσι οι άνθρωποι πορεύονται στον σωστό δρόμο.

Χαῖρε, ἀστραπή τὰς ψυχὰς καταλάμπουσα,

χαῖρε, ὡς βροντὴ τοὺς ἐχθροὺς καταπλήττουσα,

Ερμηνεία

Ἡ Παναγία μας εἶναι σαν τὴν ἀστραπή, δηλαδή ἕναν πολὺ ἔντονο φως, που φωτίζει τὶς ψυχές των ἀνθρώπων χωρὶς νὰ τοὺς τρομάζει, ὅπως γίνεται με τὴν φυσικὴ ἀστραπή. Εἶναι ὅμως παράλληλα καὶ βροντὴ, που αὐτὴ τὴ φορά, καταπλήττει, κατατρομάζει ὄχι τοὺς πιστοὺς ἀλλὰ τοὺς ἐχθροὺς. Ἐμεῖς τουλάχιστον οἱ Ἕλληνες εἶδαμε τὴν Παναγία μας στους πολέμους τοὺς Γένους νὰ κατατροπώνει τοὺς ἐχθροὺς καὶ νὰ μας χαρίζει τὴν νίκη καὶ τὴν ἐλευθερία.

Χαῖρε, ὅτι τὸν πολὺφωτον ἀνατέλλεις φωτισμόν,

χαῖρε, ὅτι τὸν πολύρρητον ἀναβλύζεις ποταμόν.

Ερμηνεία

Ἡ Παναγία μας φέρνει τὴν ἀνατολή ἑνὸς πολὺφωτου φωτισμοῦ, που δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Χριστό μας, που δὲν μποροῦν νὰ τὸν ἀντέξουν τὰ μάτια των ἀνθρώπων, οὔτε καὶ των Ἀποστόλων, ὅπως εἶδαμε κατὰ τὴν Μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ, ὅπου ὁ Χριστὸς φοροῦσε τόσο λευκά καὶ τόσο φωτεινά ἱμάτια, ὥστε ἀκόμη καὶ οἱ Ἀπόστολοι δυσκολεύονταν νὰ τὸν δουν τόσο φωτεινὸ καὶ ἔτσι τὸν εἶδαν «καθὼς ἠδύναντο».

Ἀκόμη ἡ Παναγία μας ἔφερε στον κόσμον ἕναν «πολύρρητο ποταμό», ὁποῖος δίνει στον ἄνθρωπο «τὸ ὕδωρ τὸ ζων». Στὴν μὴ περίπτωση μας ἔφερε τὸ φως, στὴν ἄλλη μας ἔφερε τὸ νερό. Τὸ ἕνα φωτίζει καὶ καθοδηγεῖ, τὸ ἄλλο πλένει καὶ καθαρίζει. Καὶ τὰ δύο εἶναι ευεργετικὰ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Καὶ τὰ δύο σε μεγάλη ἀφθονία που τονίζεται με τὸ «πολύ -φωτος» καὶ τὸ «πολύ -ρρητος».

Χαῖρε, τῆς κολυμβήθρας ζωγραφοῦσα τὸν τύπον,

χαῖρε, τῆς ἁμαρτίας ἀναιροῦσατὸν ῥύπον,

Ερμηνεία

Μέσα ἀπὸ τοὺς στίχους τοῦ ὑμνογράφου περνᾶνε καὶ θεολογικὲς ἐννοιες, ὅπως στὴν προκειμένη περίπτωση. Ἡ Παναγία μας εἶναι προτύπωση τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. Ὅπως ἡ κοιλία τῆς Παναγίας ἐγένε κολυμβήθρα γιὰ τὴν γέννηση τοῦ Χριστοῦ, ἔτσι καὶ ἡ κολυμβήθρα τοῦ Βαπτίσματος γίνεται αἰτία γιὰ τὴν ἀναγέννηση τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ Παναγία εἶχε μέσα στα σπλάχνα τῆς τὸν Χριστό,

εμείς ντυνόμαστε τον Χριστό με το Βάπτισμα και στη συνέχεια τον παίρνουμε μέσα μας «όσοι εις Χριστόν εβαπτίσθημεν, Χριστόν ενεδύθημεν» τονίζει ο απ. Παύλος. Με το βάπτισμα ξεπλένουμε τον ρύπο της προπατορικής αμαρτίας και αυτό το οφείλουμε και πάλι στην Παναγία χάρη του Υιού και Θεού της.

*Χαίρε, λουτήρ έκπλύνων συνείδησιν,
χαίρε, κρατήρ κερνῶν ἀγαλλίασιν.*

Ερμηνεία

Η Παναγία μας είναι ο λουτήρας που ξεπλένει τις βρώμικες συνειδήσεις αλλά παράλληλα είναι και κρατήρας που κερνάει αγαλλίαση. Με το πρώτο διώχνει τους ρύπους της συνείδησης, με το δεύτερο παρέχει αγαλλίαση. Καθαριστήριο συνείδησης τη μια φορά, πανηγύρι χαράς την δεύτερη. Το ξέπλυμα της συνείδησης φέρνει την αγαλλίαση. Κι αυτά τα οφείλουμε πάλι στην Παναγία μας που είναι η αιτία όλων δωρεών.

*Χαίρε, ὁσμή τῆς Χριστοῦ εὐωδίας.
χαίρε, ζωή μυστικῆς εὐωχίας,*

Χαίρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.

Ερμηνεία

Αξιοπρόσεκτες και πάλι οι συνηχήσεις: «ὄσμή-ζωή, εὐωδίας - εὐωχίας. Όλοι οι πιστοί καλούνται να είναι «ευωδία Χριστού», όμως η Παναγία μας είναι η κατεξοχήν ευωδία Χριστού, γιατί ο Χριστός με την κατοίκησή της στην κοιλιά της Παναγίας την αγίασε και την ευωδίασε, όπως ευωδιάζουν και τα λείψανα πολλών αγίων. Ακόμη είναι η «ζωή μυστικής εὐωχίας», αυτή που παρέχει τη μυστική ευωχία, δηλαδή αυτή που παρέχει την θεία ευφροσύνη. Για όλα αυτά και πάλι σε χαιρετούμε και σε ευχαριστούμε Παναγία Παρθένε «*Νύμφη ἀνύμφευτε*».

Ο Θεός έσχισε το χειρόγραφο του χρέους

Χάριν δοῦναι θελήσας ὀφλημάτων ἀρχαίων,

ὁ πάντων χρεωλύτης ἀνθρώπων,

έπεδήμησε δι' ἑαυτοῦ πρὸς τοὺς ἀποδήμους τῆς αὐτοῦ χάριτος,

κα σχίσας τόχειρόγραφον ἀκούει παρά πάντων οὕτως,

Ἄλληλούϊα.

Ερμηνεία

Ο άνθρωπος ήταν χρεωμένος με παλιέ οφειλές και, επειδή κανείς δεν τον ξεχρέωνε, ήρθε ο χρεωλύτης Χριστός για να δώσει στον άνθρωπο χάρη γι αυτά τα αρχαία «οφλήματα». Πλησίασε κοντά σε αυτούς που είχαν απομακρυνθεί από τη χάρη του «έπεδήμησε δι' ἑαυτοῦ πρὸς τοὺς ἀποδήμους τῆς αὐτοῦ χάριτος». Ο Χριστός έσχισε το χειρόγραφο του χρέους και τον απάλλαξε μια για πάντα από αυτό το χρέος. «*Τό χειρόγραφον ἡμῶν, ἐν τῷ Σταυρῷ διέρρηξας Κύριε... ῥυσάμενος ἅπαντας ἐκ δεσμῶν θανάτου τῇ ἀναστάσει σου ....*» ακούμε στους μακαρισμούς στον ὄρθρο της Μ. Παρασκευής. Για να το σχίσει όμως έπρεπε να σταυρωθεί και με το αίμα του να πληρώσει το χρέος που είχε ο άνθρωπος, να είναι κοντά στο Θεό. «*Έξηγόρασας ἡμᾶς, ἐκ τῆς καταρας τοῦ νόμου, τῷ τιμίῳ σου Αἵματι...*» ψάλλουμε στον ὄρθρο της Μ. Παρασκευής.

Άξιος κάθε ψαλμός και ύμνος προς την Θεοτόκον

Ψάλλοντές σου τόν τόκον, ἀνυμνούμέν σε πάντες

*ως ἔμψυχον ναόν, Θεοτόκε,
ἐν τῇ σῇ γάρ οἰκίῃσας γαστρί,
ὁ συνέχων πάντα τῇ χειρὶ Κύριος,
ἠγίασεν, ἐδόξασεν, ἐδίδαξε βοᾶν σοι πάντα.*

Ερμηνεία

Ψάλλοντας τον τόκο της Παναγίας σε ανυμνούμε ως ἔμψυχο ναό, γιατί στη δικιά σου κοιλιά κατοίκησε αυτός που κρατάει στα χέρια του όλη την κτίση. Μας ἔφερε τον αγιασμό, δοξάστηκε με την ἔνδοξο του ἀνάσταση και μας δίδαξε να αποδίδουμε τα πάντα στην Παναγία.

*Χαῖρε, σκηνή τοῦ Θεοῦ καί Λόγου.
χαῖρε, Ἄγία Ἁγίων μείζων,*

Ερμηνεία

Αφού κατασκήνωσε στην Παναγία ο Θεός και Λόγος πως μπορεί να μην είναι αγία και μάλιστα πρώτη από όλους τους αγίους: Η Παναγία ἔγινε το σκῆνωμα, ο ναός του Θεού, και το σώμα της ἔγινε η Αγία Τράπεζα, το ιερό θυσιαστήριο, που βρίσκεται πάντα μέσα στα Ἄγια των Αγίων.

*Χαῖρε, κιβωτέ χρυσοθεῖσα τῷ Πνεύματι.
χαῖρε, θησαυρέ τῆς ζωῆς ἀδαπάνητε,*

Ερμηνεία

Η Παναγία είναι η ἔμψυχος κιβωτός, όπως η κιβωτός της Παλαιάς Διαθήκης, η οποία ἦταν ολόχρυση όχι από φθαρτό χρυσάφι αλλά από το πνεύμα του Θεού που είναι πάνω από όλα τα χρυσάφια του κόσμου. Το χρυσάφι το ἔχουμε για τις δαπάνες μας, αλλά αυτό κάποτε τελειώνει, η Παναγία όμως είναι ἕνας θησαυρός που δεν τελειώνει ποτέ.

*Χαῖρε, τίμιον διάδημα βασιλέων εὐσεβῶν
χαῖρε καύχημα σεβάσμιον ἱερέων εὐλαβῶν.*

Ερμηνεία

Οι Βασιλιάδες φοράνε πολύτιμα διαδήματα με πετράδια και πολύτιμους λίθους, όμως για ἕναν ευσεβῆ βασιλιά το πιο πολύτιμο διάδημα είναι η εικόνα της

Παναγίας. Από την άλλη οι ιερείς έχουν την Παναγία ως σεβάσμιο καύχημα, γιατί είναι πρόξενος πολλών δωρεών.

*Χαῖρε τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἀσάλευτος πύργος.
χαῖρε, τῆς βασιλείας τό ἀπόρθητον τεῖχος.*

Ερμηνεία

Η Παναγία μας είναι και πύργος για την εκκλησία και τείχος για την βασιλεία. Πύργο και τείχος χρειάζονται αυτοί που δέχονται επιθέσεις και επιθέσεις δεν δεχόμαστε μόνο από τους ορατούς εχθρούς μας αλλά και από τους αοράτους, τους δαίμονες. Από αυτούς λοιπόν η Παναγία μας υπερασπίζεται και μας σώζει σίγουρα, γιατί δεν είναι ένας απλός πύργος, αλλά είναι ασάλευτος, και δεν είναι απλό τείχος αλλά απόρθητο. Έχουμε λοιπόν αόρατο πόλεμο με τους δαίμονες, ας μην το ξεχνάμε, και για να σωζόμαστε πρέπει να καταφεύγουμε στον πύργο και το τείχος της Παναγίας.

*Χαῖρε, δι' ἧς ἐγείρονται τρόπαια.
χαῖρε, δι' ἧς ἐχθροί καταπίπτουσι.*

Ερμηνεία

Σε αυτόν τον πόλεμο η συμμαχία μας με την Παναγία, την Υπέρμαχο Στρατηγό είναι αυτή που θα μας εξασφαλίσει τα νικητήρια, γιατί εξαιτίας της «καταπίπτουν οι εχθροί και εγείρονται τρόπαια». Γι αυτό και εμείς ψάλλουμε «Τη Υπερμάχῳ στρατηγῷ τα νικητήρια». Έχουμε επομένως εξασφαλισμένη τη νίκη κατά των δαιμόνων, εφόσον έχουμε στο πλευρό μας την Παναγία.

*Χαῖρε, χρωτός τοῦ ἐμοῦ θεραπεία,
χαῖρε, ψυχῆς τῆς ἐμῆς σωτηρία.
Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.*

Ερμηνεία

Ο χρωσ του χρωτός είναι το σώμα, ομηρική λέξη. Το σώμα θέλει θεραπεία από τις τυχόν πληγές των δαιμόνων και η ψυχή θέλει την σωτηρία από τις τυχόν παγίδες των δαιμόνων. Αυτά μόνο η Παναγία δια του Υιού της και Θεού μπορεί να μας τα εξασφαλίσει. Ο υμνωδός δεν ξεχνάει το εφύμνιο «Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε» για την Παναγία και το Ἀλληλούϊα» για τον Χριστό. Είναι τα καλύτερα κλεισίματα των οίκων σε όλη τη διάρκεια του Ὑμνου.

Μητέρα του Θεού γλίτωσέ μας από κάθε συμφορά και από την κόλαση

Ω πανύμνητε Μῆτερ,

ἡ τεκοῦσα τόν πάντων Ἁγίων ἀγιώτατον Λόγον, (γ')

δεξαμένη τήν νῦν προσφοράν

ἀπό πάσης ῥύσαι συμφοράς ἅπαντας,

καί τῆς μελλούσης λύτρωσαι κολάσεως

τούς σοί βοῶντας, Ἀλληλούϊα.

Ερμηνεία

Κλείνοντας τον ύμνο ο υμνογράφος την προσφωνεί ως Μητέρα, μητέρα του Θεού, που γέννησε τον Λόγο του Θεού, ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος άγιος από όλους τους αγίους, και γι αυτό δεν είναι αρκετός οποιοσδήποτε ύμνος, γιατί απλούστατα η Παναγία Θεοτόκος είναι «πανύμνητος». Όμως ο υμνογράφος τολμά να κάνει μια προσφορά με αυτόν τον Ύμνο, γιατί έχει σκοπό να παρακαλέσει την Θεοτόκο Μαρία να βοηθάει όλους τους ανθρώπους στο να γλιτώνουν από κάθε συμφορά εδώ στη γη, αλλά και να τους γλιτώσει από την μελλοντική κόλαση. Όλοι αυτοί αισθάνονται την ανάγκη να ευχαριστήσουν και να βροντοφωνάξουν στον Θεό το «Ἀλληλούϊα», δηλαδή Δόξα σοι ο Θεός.

<https://bit.ly/3s5WxRD>